

Tunteet tutuiksi

Suomen kieli, kuvataide, musiikki

Projektin tavoite	Tämän oppimiskokonaisuuden tavoitteena on vahvistaa oppilaan tunnetaitoja eli auttaa häntä tunnistamaan, nimeämään ja hallitsemaan omia tunteitaan. Oppimiskokonaisuuden jälkeen oppilas tietää suomenkieliset nimitykset tavallisimmille tunteille ja tunnistaa nämä tunteet itsessään. Lisäksi oppimiskokonaisuus edistää positiivista ilmapiiriä opetusryhmässä.
Mitä tarvitaan?	Pehmoleluja tai käsinukkeja Tunnekuvia Paperia, pahvia, kyniä ja vesivärejä Musiikkiäänitteitä
Projektin kulku	Oppimiskokonaisuus koostuu viidestä osasta, jotka esitellään tässä yksitellen. Osia voi toteuttaa saman päivän aikana useamman tai vaihtoehtoisesti jakaa kokonaisuuden pidemmälle aikavälille. Jos kokonaisuuteen käytetään esimerkiksi viikko, oppilaat voivat kirjoittaa jokaisen päivän päätteeksi tunnepäiväkirjaa, johon piirretään oma kuva ja kirjoitetaan, millaisia tunteita kyseisenä päivänä on ollut. 1. Nukketeatteri Opettaja näyttelee oppilaille kahden pehmolelun tai käsinuken avulla kolme tilannetta, joissa esiintyy erilaisia tunteita. Opettaja voi sisällyttää tunteiden nimet dialogiin, jotta tunteiden nimet kertautuisivat mahdollisimman useasti. Jokaisen pienoisesityksen jälkeen keskustellaan yhdessä, mikä tunne oli kyseessä ja mistä se johtui. Käyttökelpoisia tunnesanoja ovat esimerkiksi • iloinen • surullinen • vihainen • onnellinen • ujo • väsynyt • helpottunut • ahdistunut • kateellinen • innostunut • rauhallinen • yksinäinen. 2. Kuvien tulkintaa Oppilaat työskentelevät pareittain. Opettaja näyttää oppilaille erilai-

sia kuvia, joissa esiintyy samoja tunteita kuin edellisessä harjoituksessa. Myös uusia tunnesanoja voidaan ottaa mukaan. Kuvat voidaan esimerkiksi heijastaa valkokankaalle. Oppilaiden tehtävänä on yhdessä parin kanssa miettiä, mikä tunne on kyseessä ja mistä he sen pääättelevät. Tehtävää voi helpottaa antamalla valmiiksi kolme vaihtoehtoa, joista osa sopii kuvaan. Oikeita vastauksia ei välttämättä ole, sillä tunteiden tulkinta on jossain määrin subjektiivista.

3. Piirrä tunteen paikka

Tehtävän tarkoituksena on pohtia, missä kohden kehoa eri tunteet tuntuvat. Oppilaat piirtävät ihmishahmon (vähintään A4-kokoinen) ja merkitsevät siihen, missä esimerkiksi ilo, suru ja väsymys tuntuvat. Oppilaat voivat merkitä piirrokseseen niin monta tunnetta kuin muistavat.

4. Tunteet musiikissa

Opettaja soittaa valitsemansa 1–3 musiikkikappaletta luokalle, ja niiden pohjalta tehdään taidetta. Tavoitteena on vesivärejä käyttäen maalata maisema tai abstrakti teos, joka kuvaa jollakin tavalla musiikin herättämiä tuntemuksia. Harjoituksen jälkeen katsellaan yhdessä syntyneitä taideteoksia ja keskustellaan siitä, millaisia tunteita heräsi ja miten niitä on kuvattu.

5. Tehdään oma peli!

Oppilaat saavat toteuttaa itse tunteisiin liittyvän Alias-tyyppisen pelin. Pieniin pahvikortteihin piirretään kuva jostakin tietystä tunteesta ja tunteen nimi kirjoitetaan piirroksen alle. Kun kortit ovat valmiit, niillä pelataan arvauspeliä joko pienissä ryhmissä tai koko luokan kesken. Yksi oppilas selittää tai esittää pantomiimina kortissa esiintyvän tunteen ja muut arvaavat, mikä tunne on kyseessä. Se oppilas tai ryhmä, joka arvaa oikein, saa pisteen. Jos opettaja haluaa helpottaa arvaamista, opitut tunnesanat voidaan heijastaa valkokankaalle tai kirjoittaa taululle muistamisen tueksi.

Kesto	n. 6 x 45 min
Odotetut oppimistulokset	Oppilas tunnistaa tunteita ja osaa nimetä niitä suomeksi. Oppilas huomaa, että tilanteet ja tunteet ovat yhteydessä toisiinsa ja että tunteita voi tietoisesti tarkkailla. Oppilas saa musiikin ja kuvataiteen kautta kokemuksia siitä, miten tunteita voi käsitellä taiteen keinoin. Lisäksi ryhmän yhteishenki paranee pari- ja ryhmätöitä tehdessä.